

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 17 februari 1944 kl. 2 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående fortsatt tillämpning av lagen den 5 mars 1943 (nr 78) om jämkning av arrendeavtal i vissa fall, m. m., såvitt angår anslagsanvisning.

(1:a avd.)

I årets statsverksproposition, nionde huvudtiteln, punkt 154, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Kostnader i samband med jämkning av vissa arrendeavtal för budgetåret 1944/45 beräkna ett förslagsanslag av 5 000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 14 januari 1944 avlåten, till jordbruksutskottet i vad angår anslagsanvisning hänvisad proposition, nr 21, under återopande av bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen bland annat att till Kostnader i samband med jämkning av vissa arrendeavtal för budgetåret 1944/45 under nionde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 5 000 kronor.

Genom beslut vid 1942 och 1943 års riksdagar antogos särskilda lagar om jämkning av arrendeavtal i vissa fall. Dessa lagar utfärdades den 6 mars 1942 (nr 72) och den 5 mars 1943 (nr 78).

Enligt sistnämnda lag kan arrendator påfordra skälig jämkning i arrendeavtal under förutsättning att detta slutits före den 1 september 1940 och arrendatorn däri åtagit sig att utgöra arrendet till minst hälften genom avlämnande av mjölk eller smör. Såsom förutsättning för att jämkning som här avses skall kunna ske fordras tillika, att arrendevillkoren på grund av rådande förhållanden befinnas för arrendatorn oskäligt tyngande. Jämkningsen kan endast avse det i mjölk eller smör bestämda arrendet såvitt angår år 1943.

För täckande av kostnaderna för de i lagen omförmälda nämnderna ha under anslagsliteln kostnader i samband med jämkning av vissa arrendeavtal anvisats dels av 1942 års riksdag (prop. nr 40; r. skr. nr 42) å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1941/42 ett reservationsanslag av 10 000 kronor och dels av 1943 års riksdag (prop. nr 29; r. skr. nr 53) å riksstaten för budgetåret 1943/44 ett förslagsanslag av likaledes 10 000 kronor. Sistnämnda anslag disponeras i enlighet med föreskrifterna i kungörelsen den 5 mars 1943

(nr 79) med bestämmelser angående nämnd, som avses i lagen om jämkning av arrendeavtal i vissa fall.

För att vinna upplysning rörande verkningarna av 1943 års lagstiftning samt för att erhålla grundval för bedömning av frågan huruvida lagstiftning av motsvarande innehåll alltjämt erfordrades ha utlåtanden infordrats från dels ordförandena i de i 3 § av lagen omförmälda nämnderna, dels ock lantbruksstyrelsen. Yttranden ha även inkommit från Sveriges lantbruksförbund och Riksförbundet landsbygdens folk (RLF). I samtliga yttranden med undantag av två har tillstyrkts en förlängning av ifrågavarande lagstiftning.

Departementschefen, som förordat tillämpning av 1943 års lagstiftning ytterligare ett år, har samtidigt tillstyrkt, att förutnämnda i statsverkspropositionen beräknade belopp om 5 000 kronor borde äskas av riksdagen.

Utskottet.

Utskottet, som tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förevarande anslagsäskande, hemställer sålunda,

att riksdagen må till *Kostnader i samband med jämkning av vissa arrendeavtal* för budgetåret 1944/45 under nionde huvudtiteln anvisa ett *förslagsanslag* av 5 000 kronor.

Stockholm den 17 februari 1944.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Tjällgren*, *Carl Edmund Eriksson*, friherre *Beck-Friis*, *Näslund*, *Anderberg*, *Nils Olsson*, *Bondeson* och *Dahlström*; samt

från andra kammaren: herrar *Andersson* i Löbbo, *Ericsson* i Sörsjön, *Mäler*, *Carlström*, *Lundbom*, *Janson* i Frändesta, *Gustafson* i Dädesjö och *Pettersson* i Rosta.